

Protestna pesem**Kajuh:
NEMSKEMU
PROLETARIATU**

Mar nimate
v domovih vaših nič luči
da bi prebrali,
kar vam pišemo vse dni:
Uprite se, tovariši,
kot smo se uprti se jim mit

Mi vemo,
da v deželi Liebknechta
vsaj petrolejka še brli,
da Roza Luxemburg
pržižga vam še zdaj luči,
da niso ohromele vam pesti.

Zato pržižite petrolejko,
da kot plamen zagori!
Uprite se,
kot smo se uprti se jim mi,
saj niso bratje vam
fašistične zverit

Bela pesn

KUL-ov udarec javnemu zdravstvu

Parlament je včeraj sprejel predlog SAB, da bolnišnice po 20. dnevu ne bo več plačeval zaposlovalce, ampak Zavod za zdravstveno zavarovanje. ZZSZ bo imel letno 94 milijonov € dodatnih izdatkov, kar pomeni 94 milijonov € manj za plačilo zdravljenja iz javne blagajne. Seveda ima ZZSZ še tako premalo prihodkov, da bi plačeval zdravljenje, ki je pravica iz obveznega zavarovanja. Zato ga moramo doplačevati iz žepa ali pa iz police komercialnega dopolnilnega zavarovanja. Bolnišnice ne bodo edini dodatni strošek ZZSZ-ja: načrtuje se tudi velik dvig zdravniških plač, zlasti najvišjih.

O argumentih, zakaj je treba »razbremeniti uboge delodajalce«, nima smisla izgubljati besed. Tisti, ki živijo od tujega dena, tudi s sedanjem ureditvijo dobro shajajo. Raven zaposlenosti je najvišja do zdaj, prav tako BDP-ja in koncentracije bogastva. Poleg rednih subvencij in državnih pomoči so v času epidemije dobili še 1,8 milijarde € za hranjenje delovnih mest in 309 milijonov € za hranjenje likvidnosti.

Težko je verjeti, da je ureditev, ki so jo pustile pri miru vse garniture postsocialističnih vlad, načela strančica SAB, odvrke Pozitivne Slovenije, ki se je za las obdržal v parlamentu (ni čisto vseeno, koga ljudje volijo). Še bolj pomenljivo pa je, da se je to zgodilo ob kolaboraciji ostalih strank KUL-a. Za zakon je sicer poleg SAB-a glasovala koalicija, toda izredno sejo so omogočili podpisali SD-ja in LMŠ-ja.

Vodstvo Levice, ki je sicer glasovala proti, ni naredilo vsega, da bi preprečilo ta udarec, ampak kompromisarsko popustilo. Lahko bi zahtevali umik zakona, ki je odmik od »povoličnega sporazuma KUL-a«, organizirali pritisk javnosti in partnerje v KUL postavili pred ultimatum. Glasovanje bi v zadnji instanci lahko preprečili z referendumsko pobudo.

**Lepe besede na papirju in v izjavah so eno,
a prava napoved potencialne KUL-vlade je praksa ..**

Oh, ti policaji!

Pride policaj v slaščičarno in vpraša: "Kakšne slaščice imate?"

"Imamo vseh oblik in velikosti"

"Dajte mi dve oblike in tri velikosti, prosim."

Škandal tedna

Snežič, SDS-ov strokovnjak za utajo davkov, se je podal na zagovor v parlament v majčki z motivom pijanega Kordiša.

Ta mu seveda ni ostal dolžan in zdaj prodaja majice z motivom Snežiča, ki nosi majico z motivom pijanega Kordiša.

Pa naj razume kdor more.

Iz tovariških vrst

Ivan Cankar

Kako sem postal socialist 2

V onih časih, kakor sem omenil, je doktor Krek učil svoje apostole. Tudi meni je prvi povedal, da so na svetu stvari, o katerih se šolski modrosi ne sanja. Nekoč, v tisti zimi sem gazil sneg na cesti iz Ljubljane proti Vrhniki. Tam nekje na Brezovici me je dohitel s svojimi sanmi ugleđen rodožub in naprednjak ter me je povabil, da naj prisledem. Med vožnjo mi je pravil o neki knjigi, ki se ji je reklo »Črne bukke kmečkega stanja« in ki jo je bil napisal doktor Krek. Rodožub je bil take misli, da je knjiga dobro pisana, ali da je na vsi moči nevarna in puntarska in da bi prepreženo človeka lahko pohujšala. Koj sem jo iztaknil in sem jo brač. Ob tem branju pa se je pokazala vsa žalostna pomanjkljivost moje šolske učenosti. Stvari, ki bi jih bister kmet z lahkoto razumel, sem moral brati po dvakrat, da mi so bile vsaj za silo jasne. Toliko sem navsezadnje občutili, da nekaj na svetu ni v redu; ali ta nedoločni, nekako zamolkli občutek je bil že od nekdaj v meni, že od zgodnje mladosti!

Krivicca, ki jo doživljam otrok, pa če je bila zadelo njega samega, ali če jo je bil ugleđal po naključju na cesti, če je bila storjena vedoma, ali ponevedoma, se zaseka v mlado srce ter ostane tam za zmerom neizbrisljiva, napravi otroka zgodaj zrelega in zgodaj trpkoga, odpira mu siloma oči, da vidi prve nerazložne sence tistih strahot, ki se mu kasneje razodejajo v vsaj okrutni goloti. Gledal sem take vsakdanje krivice, tudi na svojem telesu sem jih občutil mnogo in preveč. Vedel sem res, da je v njih nekaj zopernaturnega in zoperčloveškega, ali razložiti si nisem mogel, odkod ta zopernaturnost. Vse, kar sem videl in okusil krivičnosti, bede, zlobe, hinavstva, vse trdo in divje življenje me je navdajalo edinole z bolelostjo in studom. Namesto da bi ogledaval in raziskaval, sem se zatekel v poezijo, o kateri sem takrat mislil, da je izluščena iz »grdega vsakdanjega življenja« in da plava nad njim v meglenosončnih višavah. Življenje me je toplo do krvi, jaz pa sem pilil gladke rime. Storiš se kakor kraljevič Marko, ki je mirno praznil svoj bokal, ko ga je bčl črni Arapin z buzdovanom po plečih.

Kratko razdobje mojih prvih dunajskih let (nekako od 1896. do 1900. l.) je stalo za takolemnino inteligentno mladino slovensko skoraj izključno v znamenju literature, literarnih bojev in preprirov. Listi, ki dandanašnji niti na kratko ne oznanijo novih knjig, so takrat prinašali dolge članke o čisto literarnih vprašanjih; in ljudje so take članke celó brali. Vse to po mojih mislih ni bilo edinole beg iz puste vsakdanjosti v lepšo poezijo, temveč je bilo izraz splošne nezadovoljnosti z javnim življenjem, izraz mržnje do tega življenja, ki tudi zares ni zaslužil drugega, nego mržnje in studa v obili meri. Nekam se je ta grenka nezadovoljnost morala izliti, nekje si je morala najti strugo; in našla si jo je v literaturi.

Odtod tedanjih pismenih bojev brezobzirnost, ki se ni ustrašila niti osobne žalitve, niti očitne krivice.

(2. odloamek)

